

Број: 27.1-020-87/26

Датум: 15. јун 2026. године

На основу члана 22. став 3. и члана 19. став 2. тачка 1) Закона о фискалној одговорности у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18), Фискални савјет Републике Српске, даје

МИШЉЕЊЕ

на Приједлог ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину - по хитном поступку

Законом о фискалној одговорности у Републици Српској, чланом 19. став 2. тачка 1) („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 62/18) прописано је да Фискални савјет Републике Српске даје мишљење и анализе Народној скупштини на нацрт и приједлог буџета и ребаланса буџета и економске политике, односно програма економских реформи.

Чланом 10. став 1. и став 2. истог Закона, прописано је да приликом достављања на усвајање буџета, односно ребаланса буџета Републике Српске, одговорно лице има обавезу да под пуном материјалном и кривичном одговорношћу достави потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности, у супротном надлежни орган не може разматрати буџет, односно ребаланс буџета Републике Српске. Будући да су одговорна лица свих корисника буџета Републике Српске доставила потписану и овјерену изјаву о фискалној одговорности Народна скупштина Републике Српске може разматрати Приједлог ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину.

Буџет Републике Српске за 2026. годину је усвојила Народна скупштина Републике Српске у децембру 2025. године. Будући да је након усвајања Буџета за текућу фискалну годину дошло до промјена у структури и висини буџетских средстава и буџетских издатака, као и до промјене приоритета Владе који се финансирају из буџетских средстава, покренута је процедура израде и доношења Ребаланса буџета Републике Српске за 2026. годину. Разлог за доношење Ребаланса буџета Републике Српске за 2026. годину, по хитном поступку, је обезбјеђење средстава за реализацију обавеза које су проистекле из законских и подзаконских аката у текућој години. Наведено се првенствено односи на реализацију обавеза проистеклих из усвојених измјена сета закона којима се уређују плате запослених у областима у којима се плате финансирају из буџета Републике Српске, а којима је

прописано повећање платних коефицијената запослених и додатно увећање запосленима у области здравства који остварују право на здравствени додатак. Такође, разлог за доношење Ребаланса буџета, између осталог, односи се и на реализацију обавеза проистеклих из усвајања Закона о измјенама и допунама Закона о правима бораца, војних инвалида и породица погинулих бораца одбрамбено-отаџбинског рата Републике Српске, у циљу побољшања материјалног и социјалног положаја борацких категорија.

С тим у вези, Фискални савјет Републике Српске је на сједници одржаној 15. јуна 2026. године анализирао Приједлог ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину.

Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину укупан буџетски оквир за општи фонд (01) износи 8.525 милиона КМ, што представља повећање у проценту од 15,1%, односно за 1.116 милиона КМ у односу на Буџет за 2026. годину. Узимајући у обзир досадашње трендове кретања буџетских категорија и процјене њиховог кретања до краја текуће године, Фискални савјет Републике Српске је мишљења да је буџетски оквир планиран Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину остварив.

Анализа Приједлога ребаланса Буџета за 2026. годину показује да се очекује раст укупних буџетских прихода за 2,7% у односу на Буџетом за 2026. годину планиране приходе. Планирано повећање укупних буџетских прихода највећим дијелом је последица повећања пореских прихода. Такође, непорески приходи су планирани за 1% више у односу на Буџет текуће године. Повећање буџетских прихода у складу је са ревидираним макроекономским пројекцијама и већим остварењем укупних буџетских прихода у првих пет мјесеци текуће године у односу на Буџетом планиране износе. Уз услов да се остваре претпоставке на којима се базирају пројекције прихода, планирано повећање буџетских прихода предвиђено Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину може се оцијенити као опрезно и објективно.

Порески приходи према Приједлогу ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину износе 5.327,1 милиона КМ, што је више за 149,1 милиона КМ или 2,9% у односу на пореске приходе планиране Буџетом за 2026. годину. Приједлогом ребаланса Буџета планирано је веће остварење на свим збирним категоријама пореских прихода, изузев прихода по основу пореза на имовину и пореза на промет производа и услуга који су остали непромијењени у односу на иницијални план. Повећање пореских прихода у односу на Буџетом планиране највећим дијелом је последица повећања прихода по основу прихода од пореза на доходак и доприноса за социјално осигурање.

Приједлогом ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину планирани су приходи од индиректних пореза прикупљени преко УИО у износу од 2.397,6 милиона КМ, што представља повећање од 47 милиона КМ или 2% у односу на Буџетом планиран износ. Раст прихода од индиректних пореза последица је оствареног раста нето прихода од индиректних пореза у односу на првобитно планирани износ приликом израде Буџета Републике Српске за 2026. годину. Виша реализација прихода од индиректних пореза у првом дијелу 2026. године резултат је задржавања цијена роба и услуга на високом нивоу усљед инфлаторних кретања, уз стабилну домаћу потрошњу. Имајући у виду да приходи од индиректних пореза представљају један од најзначајнијих извора буџетских прихода, те да извршење Буџета у великој мјери зависи од реализације истих, неопходно је пратити реализацију ове врсте прихода до краја текуће године.

У Приједлогу ребаланса Буџета Републике Српске за 2026. годину планирано је веће остварење прихода од пореза на доходак за 21,5 милиона КМ или 5% више у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину. Наведено повећање прихода од пореза на

доходак усклађено је са досадашњим кретањем наведене категорије прихода, те планираним растом плата и броја запослених у Републици Српској у току 2026. године. На раст прихода од пореза на доходак у првих пет мјесеци 2026. године у односу на исти период претходне године значајно је утицало повећање најниже нето плате у Републици Српској, као и примјена новог сета закона по којима је, почев од априла 2026. године, дошло до повећања плата запослених у областима у којима се плате финансирају из буџета Републике Српске.

Приједлогом ребаланса Буџета планирано је повећање прихода по основу доприноса за социјално осигурање за 75,7 милиона КМ или 4% у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину. Наведена процјена је усклађена са досадашњим кретањем наплате ове врсте прихода, са повећањем најниже нето плате у Републици Српској и растом плата запослених у областима у којима се плате финансирају из буџета Републике Српске, као и повећањем броја запослених у Републици Српској.

Приход од пореза на добит правних лица Приједлогом ребаланса Буџета планиран је у износу од 486,9 милиона КМ, што представља повећање од 1%, односно за 4,8 милиона КМ у односу на средства планирана Буџетом. Предвиђена пројекција прихода од пореза на добит на више узима у обзир досадашњи тренд кретања ове врсте прихода, као и очекивану наплату истих до краја 2026. године.

Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину, предвиђено је повећање непореских прихода за 3,9 милиона КМ, односно за 1% у односу на средства планирана Буџетом. На повећање планираних непореских прихода утицало је повећање прихода од накнада, такси и прихода од пружања услуга, и то за 6,6 милиона КМ у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2026. годину.

Примици за нефинансијску имовину су планирани Приједлогом ребаланса Буџета у износу од 0,8 милиона КМ, док на овој позицији средства нису била планирана Буџетом за 2026. годину. Највећи дио очекиваних примитака за нефинансијску имовину односи се на примитке за произведену сталну имовину.

Буџетски приходи на фонду 02, односно на фонду Прихода по посебним прописима Приједлогом Ребаланса буџета за 2026. годину планирани су у износу од 217,8 милиона КМ, што је повећање од 2,4% у односу на иницијални план. На фонду 02, примици за нефинансијску имовину Приједлогом ребаланса смањени су за 3,1% у односу на Буџетом за 2026. годину планиране и износе 7 милиона КМ.

Буџетски расходи за фонд 01 Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину планирани су за 15,7%, односно за 904,4 милиона КМ више у односу на расходе планиране Буџетом за 2026. годину. Значајније повећање у односу на Буџетом за 2026. годину планиране расходе, предвиђено је на позицији грантова и трансфера између и унутар јединица власти.

Расходи за лична примања запослених Приједлогом ребаланса буџета за 2026. годину износе 1.493,6 милиона КМ, што представља повећање за 6,1% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2026. годину. Планирано повећање расхода за лична примања запослених је резултат усвајања сета закона о платама на снази од априла 2026. године по којима је дошло до повећања плата запослених у областима које се финансирају из буџета Републике Српске, као и планираног увећања плата од августа 2026. године. Имајући у виду циљеве и очекиване ефекте усвојених законских рјешења, Фискални савјет је у претходно датом мишљењу позитивно оцијенио повећање плата, упркос његовом директном утицају на раст буџетских расхода. Оцјењује се да би наведене мјере могле

допринијети јачању економске активности, очувању животног стандарда становништва и унапређењу економско-социјалног положаја запослених у Републици Српској.

Расходи по основу коришћења роба и услуга повећани су за 20,6%, односно за 59,2 милиона КМ у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину. У оквиру наведене групе расхода, Приједлогом ребаланса Буџета у односу на иницијални буџетски оквир за 2026. годину повећане су све ставке расхода, изузев расхода за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине који су остали на истом нивоу. Најзначајније повећање расхода по основу коришћења роба и услуга Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину се односи на расходе за стручне услуге, при чему су исти повећани за 52% у односу на иницијални план. Такође, у односу на иницијални план у оквиру позиције расхода по основу коришћења роба и услуга значајно је повећана ставка расхода за режиски материјал и то за 43%. Имајући у виду да се ради о расходима који, за разлику од законски условљених издатака, у одређеној мјери могу бити предмет рационализације, Фискални савјет оцјењује да постоји додатни простор за остваривање уштеда на овим буџетским позицијама. С тим у вези, препоручује се преиспитивање оправданости и неопходности појединих планираних категорија ове групе расхода, уз досљедну примјену принципа економичности, ефикасности и ефективности у трошењу јавних средстава. Ограничавање раста текуће потрошње, посебно на позицијама које немају директан утицај на квалитет и доступност јавних услуга, допринијело би јачању фискалне дисциплине, стварању додатног фискалног простора за развојне приоритете и очувању средњорочне одрживости јавних финансија.

Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину планирано је повећање расхода финансирања и других финансијских трошкова за 19,2% у односу на иницијални план за 2026. годину, те исти износе 333,4 милиона КМ. Планирано повећање наведене категорије расхода у складу је са планом отплате спољног и унутрашњег задужења, ажурираним планом повлачења средстава по инвестиционим кредитима у 2026. години, те календаром емисија дугорочних обвезница. Такође, Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину планирано је повећање субвенција за 20,9%, односно за 48,9 милиона КМ више у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину.

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике Ребалансом буџета за 2026. годину повећане су за 76,4 милиона КМ, односно 11,9% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2026. годину. У оквиру ове групе расхода планирана су средства за личне, породичне и цивилне инвалидине, социјалну заштиту, борачки додатак, здравствену заштиту бораца, војних инвалида, ППБ и ЦЖР, стамбено збрињавање ППБ и РВИ од I до IV категорије, унапређење и развој породичног живота у Републици Српској, рјешавање проблема избјеглица и расељених лица, стипендије, превоз ученика, те остале намјене.

У оквиру буџетских расхода, највеће процентуално повећање у односу на Буџетом за 2026. годину планиране расходе, предвиђено је на позицији грантова и то за 95,2%. Приједлогом Ребаланса буџета за 2026. годину наведено је да се у оквиру позиције грантова најзначајнија повећања односе на грантове у оквиру Јавних инвестиција, у износу од 140,3 милиона КМ.

Трансфери између различитих јединица власти Ребалансом буџета за 2026. годину износе 721,9 милиона КМ, што представља увећање од 64,9% у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2026. годину. У оквиру ове групе расхода најзначајније повећање у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину односи се

на трансфере јединицама локалне самоуправе и то за 223,6 милиона КМ, а што се највећим дијелом односи на финансирање инфраструктурних пројеката у јединицама локалне самоуправе.

Издаци за нефинансијску имовину Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину износе 290,9 милиона КМ, што представља повећање од 81,7 милиона КМ, односно 39% у односу на средства планирана Буџетом за 2026. годину. Планирано повећање ове групе издатака у највећој мјери је резултат увећања средстава у оквиру Министарства унутрашњих послова, као и у оквиру Јавних инвестиција.

Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину планира се значајно увећање буџетског дефицита у односу на Буџетом планиран дефицит, што указује на погоршање фискалне позиције Републике Српске у односу на иницијално планирани оквир и захтијева пажљиво праћење његових ефеката на средњорочну фискалну стабилност и одрживост.

Буџетски дефицит је Приједлогом ребаланса Буџета за 2026. годину планиран у износу од 1.215,5 милиона КМ, што је повећање од чак 831,9 милиона КМ у односу на буџетски дефицит планиран иницијалним Буџетом. Планирани буџетски дефицит за 2026. годину посљедица је негативног бруто буџетског резултата и негативног нето издатака за нефинансијску имовину. Посматрано у односу на БДП, планирани дефицит буџета Републике утврђен Приједлогом ребаланса Буџета чини 6,08% БДП-а процијењеног за 2026. годину према Документу оквирног буџета Републике Српске за период 2026-2028. година. Будући да је Програмом фискалне консолидације за период 2024-2026. година планиран дефицит буџета Републике у висини од 232,2 милиона КМ у 2026. години, планирани дефицит буџета Републике према Приједлогу ребаланса Буџета није у складу са усвојеним Програмом. Сходно претходно наведеном, Фискални савјет оцјењује да планирани ниво буџетског дефицита представља значајно одступање од раније утврђених циљева фискалне политике и повећава потребе за финансирањем буџета путем задуживања. Такво кретање може додатно појачати притиске на јавне финансије и ограничити фискални простор за реаговање на потенцијалне економске ризике у наредном периоду.

На фонду 02 Приједлогом ребаланса Буџета планиран је негативан буџетски резултат у износу од 19,4 милиона КМ, као резултат неутрошених средстава из ранијег периода.

Анализа нето задуживања планирана Приједлогом ребаланса буџета за 2026. годину показује да су примици од задужења већи за 56,3%, односно за 952,3 милиона КМ, док су издаци за отплату дугова мањи за 1%, односно за 13,9 милиона КМ, у односу на средства планирана Буџетом Републике Српске за 2026. годину. Фискални савјет је мишљења да планирано значајно повећање примитака од задужења, уз истовремено готово непромијењен ниво издатака за отплату дугова, указује на изражено ослањање финансирања буџета на ново задуживање. Чињеница да су примици од задужења повећани за више од 950 милиона КМ у односу на иницијално усвојени Буџет потврђује да се раст буџетског дефицита у значајној мјери планира финансирати путем додатног задуживања. Фискални савјет оцјењује да овакво кретање повећава ризике по средњорочну одрживост јавних финансија, посебно у условима раста расхода и погоршања буџетског резултата. Додатно задуживање ствара будуће обавезе по основу отплате главнице и камата, што може ограничити фискални простор за финансирање развојних политика и реаговање на потенцијалне економске шокове. С тим у вези, Фискални савјет указује на потребу опрезног приступа новом задуживању и препоручује да се приоритетно размотре могућности смањења буџетског дефицита кроз рационализацију расхода и јачање буџетске дисциплине,

како би се ограничила потреба за додатним задуживањем и очувала дугорочна одрживост јавног дуга.

Уколико се извршењем буџета за 2026. годину консолидовани буџетски дефицит реализује у износу већем од нивоа утврђеног фискалним правилом, Фискални савјет напомиње да ће, у складу са Законом о фискалној одговорности, Влада бити у обавези да припреми нови програм фискалне консолидације. С циљем враћања нивоа дефицита у оквиру прописане фискалним правилом, Фискални савјет сматра да ће новим програмом бити неопходно предузети одлучније мјере фискалне консолидације, првенствено кроз рационализацију буџетске потрошње и ограничавање раста расхода који нису директно условљени законским обавезама.

**ПРЕДСЈЕДНИК
ФИСКАЛНОГ САВЈЕТА**

Проф. др Миленко Крајишник, с.р.